

Warszawa, dnia 7 lipca 2022 r.

Poz. 670

**UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 29 czerwca 2022 r.

w 100. rocznicę objęcia części Górnego Śląska przez Polskę

100 lat temu zakończył się proces przejmowania przez niepodległe państwo polskie części Górnego Śląska. Odrodzona Polska otrzymała 29% spornego obszaru z 46% mieszkańców. Na tym obszarze znajdowała się większa część przemysłu górnośląskiego, który miał ogromne znaczenie gospodarcze dla Polski, w tym 53 z 67 kopalń węgla kamiennego, niemal wszystkie kopalnie rud żelaza, połowa hut żelaza i koksowni, wszystkie 18 hut cynku, ołowiu i srebra. Włączenie do Polski było poprzedzone przez trwającą kilka lat rywalizację polsko-niemiecką, odbywającą się na różnych polach: militarnym, dyplomatycznym i propagandowym.

Aktywność militarną stanowiły trzy powstańcze zrywy: w sierpniu 1919 i 1920 roku oraz od maja do lipca roku 1921. Walka z bronią w rękę, zwłaszcza w trakcie III Powstania Śląskiego, wskazująca na determinację propolsko nastawionych mieszkańców, była istotnym elementem procesu kształtowania się południowo-zachodnich granic II Rzeczypospolitej.

Aktywność dyplomatyczną i propagandową, w związku z zaplanowanym na mocy traktatu wersalskiego plebiscytem górnośląskim przeprowadzonym 20 marca 1921 roku, wymusiła tocząca się w okresie poprzedzającym go kampania plebiscytowa, a także prowadzone między marcem a październikiem 1921 roku negocjacje, na mocy których przygotowano ostateczne rozstrzygnięcia graniczne.

12 października 1921 roku Rada Ligi Narodów podjęła ostateczną decyzję w sprawie podziału Górnego Śląska, potwierdzoną 20 października 1921 roku przez Radę Ambasadorów. Kolejne miesiące przebiegały na wytyczaniu granic. Formalne zatwierdzenie podziału regionu nastąpiło 18 czerwca 1922 roku, otwierając obu państwom możliwość objęcia w posiadanie przyznanych im części. Z terenów włączonych do Polski na mocy decyzji oraz należącej już wcześniej do II Rzeczypospolitej części Śląska Cieszyńskiego utworzono województwo śląskie, formalnie powołane do życia na mocy przyjętego przez Sejm Ustawodawczy 15 lipca 1920 roku Statutu Organicznego Województwa Śląskiego.

Uroczystość powitania Wojska Polskiego odbyła się 20 czerwca 1922 roku. Polskie oddziały pod dowództwem gen. broni Stanisława Szeptyckiego powitały na moście w Katowicach Szopienicach tłumy ludzi, wśród nich wojewoda śląski Józef Rymer oraz dyktator III Powstania Śląskiego Wojciech Korfanty.

Odzyskanie przez Polskę niepodległości, powszechnie kojarzone z datą 11 listopada 1918 roku, to proces skomplikowany i rozciągnięty w czasie. Kilkuletni okres zmagania o sporny region, w których stronami były odrodzona Polska i pokonane w I wojnie światowej Niemcy, został zakończony podpisaniem 16 lipca 1922 roku w Katowicach aktu objęcia części Górnego Śląska przez Polskę.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża szacunek i uznanie wszystkim, którzy przyczynili się do objęcia części Górnego Śląska przez odradzające się państwo polskie.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *T. Grodzki*